Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	19 juni 2018
Ons kenmerk	
Behandeld door	OOV
Kopie aan	
Bijlage(n)	
Onderwerp	Uniform experiment gesloten coffeeshopketen

Zeer geachte leden van de gemeenteraad,

Tijdens de raadsvergadering van 8 november 2017 heeft u een motie aangenomen waarin u het college verzoekt de gemeente aan te melden voor deelname aan het landelijke experiment met teelt en verkoop van hennep voor recreatief gebruik. Aan deze motie is uitvoering gegeven door de gemeente Amsterdam bij brief van 14 december 2017 aan te melden bij de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport. Aanmelding van de gemeente was onder voorbehoud van het handhaven op het ingezetenencriterium. Op dat moment was nog weinig bekend over de wijze waarop invulling gegeven zou worden aan de passage uit het Regeerakkoord. In G4-verband heeft Amsterdam op 19 december 2017 aangeboden mee te denken over voorwaarden van de experimenten. Van dit aanbod is geen gebruik gemaakt.

Inmiddels is meer bekend over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het experiment. Op basis daarvan is deelname aan het experiment door de gemeente Amsterdam niet verstandig. In deze brief wil ik u hierover nader informeren.

Stand van zaken conceptwetsvoorstel en onafhankelijke adviescommissie
Op 5 februari 2018 is het conceptwetsvoorstel 'Wet uniform experiment gesloten coffeeshopketen' ter consultatie voorgelegd aan de VNG, het College van Procureurs-Generaal, de Raad voor de Rechtspraak, de Nationale politie en de Inspectie Gezondheidszorg en jeugd en voor advies bij de Raad van State ingediend.

Het doel van het wetsvoorstel is te bezien of en hoe op kwaliteit gecontroleerde hennep gedecriminaliseerd aan de coffeeshops toegeleverd kan worden door middel van een gesloten coffeeshopketen en wat de effecten hiervan zijn.

Op 23 februari 2018 is een onafhankelijke commissie onder voorzitterschap van prof. dr. J.A. Knottnerus geïnstalleerd. De adviesvraag van de Ministers aan de commissie is op 9 maart 2018 aan de Tweede Kamer gezonden. De commissie zal de Ministers adviseren over de inrichting en uitvoering van het experiment, de voorwaarden waaronder het experiment plaatsvindt en de selectie van deelnemers. Het staat de commissie vrij ongevraagd advies uit te brengen. Uit de adviesaanvraag valt evenwel af te leiden dat een aantal voorwaarden waaraan het experiment zal moeten voldoen reeds vastliggen. Uit de 'Reactie schriftelijk overleg experiment gesloten coffeeshopketen' van de Ministers van 30 mei 2018 blijkt dat het advies van de commissie in juni wordt verwacht.

Voorwaarden/criteria voor deelnemende gemeenten

Bij de uitwerking van het experiment, zo blijkt uit de brief van 9 maart 2018, wordt uitgegaan van de volgende voorwaarden:

- Minimaal 6 en maximaal 10 (middel)grote gemeenten nemen deel -geen geclusterde gemeenten- met voldoende variatie in type gemeente en geografische spreiding.
- De experimenten moeten uniform zijn.
- Coffeeshops blijven de enige verkooppunten.
- De gedoogcriteria blijven voor deelnemende coffeeshops gelden, behalve de 500 grams-norm voor de maximale handelsvoorraad.
- De handhaving van het ingezetenencriterium is lokaal maatwerk (alleen in zuiden verplicht).
- *Alle* coffeeshops in de aangewezen gemeente doen mee met het experiment.
- Via een aanbestedingsprocedure worden één of meer kwekers geselecteerd die een gevarieerde selectie cannabis moeten gaan kweken (in het belang van een representatief experiment).
- Omdat er sprake is van experimenteerwetgeving, moet na een periode van vier jaar (maximaal vijfenhalf jaar) de oude situatie in 6 maanden hersteld worden: coffeeshops moeten binnen die periode terugkeren naar hun 'illegale' leveranciers.
- De commissie adviseert over de opzet van de effectmeting (meting door een onderzoeksteam onder begeleiding van een begeleidingscommissie). Effecten worden gemeten op de punten volksgezondheid, criminaliteit en veiligheid/overlast.

Op 29 maart 2018 is een reactie vanuit de VNG op het wetsvoorstel naar de Ministers gestuurd. De VNG adviseerde aandacht te besteden aan enkele punten om te komen tot haalbare en uitvoerbare experimenten die bijdragen aan de beleidsdoelen. Deze aandachtspunten betreffen o.a. het verkoopmodel, de variatie in cannabis, de eindigheid van het experiment, de integrale deelname van coffeeshops en het afdwingen daarvan en de schaal van de experimenten.

Aandachtspunten voor Amsterdam

De situatie in Amsterdam is met 166 coffeeshops complex en niet te vergelijken met veel andere gemeenten. Op basis van de gestelde voorwaarden kunnen er – vooruitlopend op het advies van de commissie – al een aantal conclusies worden getrokken.

- Het ingezetenencriterium hoeft in Amsterdam niet te worden gehandhaafd. Dit zal geen belemmering opleveren voor deelname.

Wat evenwel deelname door Amsterdam problematisch zal maken, zijn de volgende voorwaarden:

- Alle coffeeshops in de gemeente moeten aan het experiment deelnemen. Alle 166 coffeeshops

zullen in één klap hun illegale leveranciers moeten afstoten en zij zullen dit doen in de wetenschap dat ze na vier tot vijfenhalf jaar deze leveranciers binnen zes maanden opnieuw aan zich moeten binden. Dit lijkt voor Amsterdam een enorme opgave, zo niet praktisch onmogelijk. Er is een mogelijkheid dat de markt zich naar de straat zal verplaatsen. Dit risico wordt groter als alle coffeeshops in een gemeente moeten meedoen.

- Een (of enkele) door de Minister van Medische Zorg en Sport aangewezen kwekers zullen alle in de coffeeshops te verkopen cannabis kweken. Dit aanbod moet gevarieerd genoeg zijn in het belang van een representatief experiment. De 166 Amsterdamse coffeeshops verkopen momenteel een heel divers en gevarieerd assortiment cannabis (naar schatting zo rond de 10 soorten gemiddeld per coffeeshop, waarbij elke coffeeshop zijn eigen specialiteiten heeft, elk met hun eigen liefhebbers). Deze coffeeshops zullen in één klap over moeten gaan op het verkopen van (het naar alle waarschijnlijkheid beperktere) gereguleerde aanbod. Buitenlandse hasj en spacecake zullen niet meer mogen worden verkocht.
- Er is een groot risico dat liefhebbers van deze verdwenen varianten cannabis/hasj op de illegale markt/straathandel deze producten zullen kopen, met alle openbare orde problemen en risico voor vermenging met de harddrugsmarkt van dien.
- Na vier jaar wordt het experiment weer teruggedraaid. Alle 166 coffeeshops dienen vanaf dat moment weer in te kopen op de illegale markt. Dit is, gelet op het aantal coffeeshops in Amsterdam, niet wenselijk.

Conclusie

Uw raad is sinds jaren in meerderheid vóór experimenten op het gebied van de teelt van cannabis voor recreatief gebruik. Amsterdam heeft daarom ook het Manifest Joint Regulation ondertekend en de totstandkoming van het VNG-rapport 'Het failliet van het gedogen' gesteund, in de hoop dat dit op termijn zou kunnen leiden tot een wijziging van het landelijke softdrugsbeleid.
De passage in het regeerakkoord over experimenten met gereguleerde wietteelt creëert een kans om een belangrijke aanzet te geven tot de ontwikkeling van nieuw softdrugsbeleid, mits de experimenten slagen. Uw raad heeft op 8 november 2017 een motie aangenomen op basis waarvan ik Amsterdam voor deelname aan een experiment heb aangemeld.

Onder de nu bekendgemaakte voorwaarden (gedwongen participatie 166 coffeeshops met een eindigheid na vier jaar, met een beperkt uniform assortiment cannabissoorten, in de korte tijd die daarvoor beschikbaar is), wil ik echter - hoewel dit in strijd is met de aangenomen motie - uw raad vragen mij te steunen in mijn beslissing de aanmelding van Amsterdam in te trekken, als deze voorwaarden inderdaad blijven bestaan. Deelname door Amsterdam, als grootste coffeeshopgemeente, is onder deze voorwaarden praktisch niet uitvoerbaar en is bovendien risicovol voor de openbare orde. Een experiment uitgevoerd in Amsterdam zal daarom minder kans van slagen hebben dan in een minder grote coffeeshopgemeente.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met de meeste hoogachting,

J. J. van Aartsen
Waarnemend burgemeester van Amsterdam